

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА» підготовки бакалавра

Розробник: Самойленко Б.В. старший викладач кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:
Аналітична економіка

Алла СУР'ЯК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі

протокол №6 від 12.01.2026 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Аналітична економіка Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання – 3
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр – 6
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
Мова навчання	Форма контролю: залік	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – Самойленко Богдан Віталійович
 Науковий ступінь – кандидат економічних наук
 Посада – старший викладач кафедри економіки і торгівлі
 Контактні дані: 737202019 samoilenko.bohdan@vnu.edu.ua
 Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Регіональна економіка» складено з урахування можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти першого рівня освіти бакалавр. Освітній компонент «Регіональна економіка» спрямований на формування у здобувачів освіти системи компетентностей щодо розуміння та використання знань з історії економічної думки України для сучасної поведінки всіх суб'єктів економіки їх господарювання та стратегій та для використання у практиці суб'єктів ринку.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета вивчення вибіркового освітнього компонента “Регіональна економіка” - ознайомлення з сучасним станом регіонального розвитку економіки та територіальної і галузевої структурою господарського комплексу та здобувають навички вибрати оптимальний варіант розміщення продуктивних сил з урахуванням конкретної виробничої та екологічної ситуації.

Завдання освітнього компонента - формування у здобувачів вищої освіти знань щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки в умовах ринкових відносин.

3. Soft skills.

Розвиток soft skills допоможе здобувачам освіти ефективно застосовувати свої знання в майбутній професійній діяльності. Під час опанування цього освітнього компонента у здобувачів освіти формуються такі soft skills: критичне та аналітичне мислення, системне й абстрактне мислення, здатність до навчання впродовж життя, проблемно-орієнтоване прийняття рішень в умовах невизначеності, дослідницькі навички, міждисциплінарна взаємодія, адаптивність та професійна відповідальність.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Регіональна економіка та особливості економічної політики регіону						
Тема 1. Регіональна економіка та особливості економічної політики регіону	10	1	1	8	-	О (2), ДС(2), ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 2. Теоретико-методологічні засади мікроекономічної політики регіону	12		1	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8

Тема 3. Економіка регіону: сутність, структура, основні характеристики та особливості розвитку	14	1	2	10	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 4. Державна регіональна політика та регіональна економіка.	13		2	10	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (2) РМГ(2) / 8
Разом за модулем 1	49	2	6	38	3	30
Змістовий модуль 2. Економічні механізми регіональної економіки						
Тема 5. Організаційно-правові та інституційні засади регіонального управління	14	1	2	10	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 6. Організаційно-функціональні механізми регіонального управління	13	1	2	10	-	О (2) ,ДС(2),ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 7. Економічні механізми регіональної економіки та особливості їх використання.	14	1	2	10	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 8. Інструменти управління розвитком економіки регіонів	14	1	2	10	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (2) РМГ(2) / 8
Разом за модулем 2	55	4	8	40	3	30
Змістовий модуль 3. Державна стратегія управління місцевим і регіональним розвитком						
Тема 9. Державна стратегія управління місцевим і регіональним розвитком	11	1	1	8	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 10. Децентралізація як механізм активізації соціально-економічного розвитку регіонів	11	1	1	8	1	О (1) ,ДС(1),ДБ (1) РМГ(1) / 4
Тема 11. Органи державного управління розвитком економіки регіонів в Україні.	12	1	2	8	1	О (2) ,ДС(2),ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 12. Особливості європейського регіоналізму	12	1	2	8	1	О (1) ,ДС(1),ДБ (1) РМГ(1) / 4
Разом за модулем 3	46	4	6	32	4	20
Підсумкова контрольна робота						ПКР / 20 балів
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Методи контролю *: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, роботи в малих групах, тестування.
4. Контрольна перевірка знань за запитаннями для самоконтролю..

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов’язковим. Здобувачі освіти зобов’язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбутись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (<https://surl.li/cc/fgmabz>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Сучасний етап становлення та розвитку регіональної економіки.
2. Сутність регіональної економіки. Завдання та дослідження регіональної економіки.
3. Закономірності розміщення продуктивних сил.
4. Принципи розміщення продуктивних сил регіону.
5. Основні фактори і критерії, що впливають на розміщення продуктивних сил.
6. Сталий розвиток суспільства, його екологічна, економічна та соціальна складові. Стратегія сталого розвитку України.
7. Сутність економічного району та об'єктивний характер його формування.
8. Основні районоутворюючі фактори.
9. Принципи і критерії виділення великих економічних районів.
10. Ієрархія економічних районів, їх основні типи.

11. Практичне значення економічного районування.
12. Поняття регіону як економічної категорії.
13. Регіональний поділ праці.
14. Сутність економічного аналізу регіону.
15. Місце і значення регіональної економічної політики.
16. Основні принципи державної регіональної політики.
17. Сутність механізму реалізації регіональної економічної політики держави.
18. Економічна складова державної регіональної політики.
19. Основні проблеми бюджетного регулювання розвитку регіонів.
20. Сутність та структура народного господарства України.
21. Структура господарського комплексу України.
22. Промисловість України і форми її територіальної організації.
23. Основні проблеми розвитку та розміщення народного господарства України.
24. Сутність природно-ресурсного потенціалу та його структура
25. Кількісна і якісна оцінка природних ресурсів та природних умов
26. Характеристика природно-ресурсного потенціалу України та її регіонів
27. Ресурсозбереження — головний напрям використання природно-ресурсного потенціалу
28. Аналіз та структура трудових ресурсів.
29. Сутність та структура міжгалузевих комплексів, особливості їх формування.
30. Сутність, роль і місце в господарстві України: паливно-енергетичного, гірничо-металургійного, машинобудівного, хімічного, лісовиробничого, будівельного, продовольчого комплексів, галузей виробництва непродовольчих товарів, транспортного комплексу, комплексу соціальної інфраструктури.
31. Економіка України як єдиний народногосподарський комплекс.
32. Структура економіки: сутність та поняття.
33. Регіональні особливості галузевої структури економіки.
34. Реструктуризація регіональної економіки в умовах ринку.
35. Економічна характеристика регіонів України.
36. Предметна економіка регіонів України.
37. Основні пріоритети та причини розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країни.
38. Вплив міжнародного територіального поділу праці на формування міждержавних економічних зв'язків.
39. Механізм зовнішньоекономічної діяльності України: сутність та принципи формування.
40. Основні форми економічного співробітництва країн світу

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього

компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Заблоцький Б. Ф. Регіональна економіка: навчальний посібник Львів: Новий світ-2000, 2025. ISBN 978-966-418-049-5.
2. Гусєва О. Ю., Воскобоєва О. В., Ромащенко О. С. Регіональна економіка: навчальний посібник Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020.
3. Бутко М. П. Регіональна економіка в модернізаційному форматі: підручник Київ: Центр учбової літератури, 2023.
4. Регіональна економіка: навчальний посібник / заг. ред. Збарський Київ: Каравела, 2023.
5. Гусєва О. Ю., Воскобоєва О. В., Ромащенко О. С. Регіональна економіка Київ: 2020.
6. Регіональна економіка: Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022.
7. Регіональна економіка: сучасні управлінські системи Черкаси: ЧДТУ, 2020.
8. Регіональна економіка та вільні економічні зони (метод. рекомендації) Кропивницький: ЦНТУ, 2021.
9. Економіка розміщення та розвитку продуктивних сил України Одеса: Товариство «Знання та вміння», 2020

Інтернет-і ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства <http://www.minregion.gov.ua>
5. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>.